

NERINGOS SAVIVALDYBĖS MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ GYVENSENOS TYRIMO ANALIZĖ

Parengė:

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro
Visuomenės sveikatos specialistė Vitalija Mikutytė

Klaipėda, 2017

TURINYS

TYRIMO APRAŠYMAS IR METODIKA.....	2
TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS.....	5
1. Sociodemografiniai respondentų duomenys.....	5
2. Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios rodikliai.....	6
2.1. Sveikatos vertinimas ir laimingumas.....	6
2.2. Sveikatos elgsena.....	7
2.2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis.....	7
2.2.2. Mitybos įpročiai bei burnos higiena.....	10
2.3. Rizikingas elgesys.....	12
2.4. Patyčios.....	14
2.5. Saugus elgesys kelyje.....	13
2.6. Prevencinės programos mokykloje.....	14
IŠVADOS.....	17

TYRIMO APRAŠYMAS IR METODIKA

Neringos savivaldybėje mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo išsitiesis tyrimas buvo atliktas 2016 m. gegužės mėn. Dalyvavo 34 mokiniai. Tyrimą organizavo Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras (anketų grįžtamumas – 76,2 proc.).

Teisės aktai, reglamentuojantys gyvenimo tyrimų organizavimo ir vykdymo tvarką:

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. V-1387 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“
2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. V-637 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Tyrimo tikslas – įvertinti Neringos savivaldybės mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo, elgsenos ir sveikatos ypatumus.

Tyrimo uždaviniai:

1. Pateikti respondentų sociodemografinius duomenis.
2. Ištirti Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo ir elgsenos ypatumus pagal lytį, klases, palyginti su visos Lietuvos duomenimis.
3. Ištirti Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų sveikatą pagal lytį, klases, palyginti su visos Lietuvos duomenimis.

Tyrimo objektas – Neringos mokyklos 5-os, 7-os bei 9-os klasės mokinių gyvenimo ir sveikata.

Tyrimo instrumentas. Vaikų gyvenimo tyrimo klausimynas sudaryti remiantis Lietuvoje keletą metų vykdomų tyrimų anketomis: Finbalt, ESPAD (angl. The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs), CINDI Health Monitor, EHIS (angl. European Health Interview Survey), HBSC. Gyvenimo klausimynas buvo išbandytas pilotinių tyrimų metu, koreguotas atsižvelgiant į pilotinės studijos rezultatus bei ekspertų nuomonę. Psichometrinės klausimynų savybės nebuvo vertintos.

Vaikų gyvenimo tyrimo instrumentas apima platų spektrą klausimų, vertinančių gyvenimą (mitybos įpročius, fizinį aktyvumą, tabako, alkoholio, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, elektroninių cigarečių rūkymą), patyčių, smurto šeimoje, traumų, saugumo kelyje, asmens higienos, laimingumo, savo sveikatos vertinimo, naudojimosi kompiuteriu bei

televizoriaus žiūrėjimo laisvalaikiu paplitimą. Taip pat vertinamos skirtingos vaikų demografinės charakteristikos (lytis, amžius, gyvenamoji vieta, tautybė, šeiminė padėtis, namų aplinka, tėvų užimtumas).

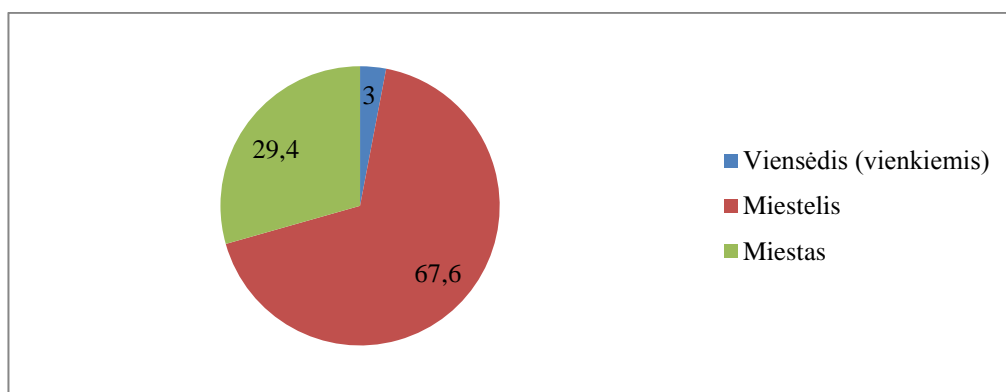
Duomenų analizės metodai. Surinkti anketinės apklausos duomenys analizuoti „MS Excel 2010“ programa.

TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

1. Sociodemografiniai respondentų duomenys

Neringos savivaldybės mokinių gyvenimos tyrimo dalyvavo 34 mokiniai: 16 berniukų (47,1 proc.), 18 mergaičių (52,9 proc.). Pagal klases mokiniai pasiskirstė taip: 12 (36,4 proc.) penktos klasės mokinių, 13 (39,4 proc.) septintos klasės mokinių ir 7 (21,2 proc.) devintos klasės mokiniai, o 1 mokinys (3 proc.) nenurodė, kurioje klasėje mokosi.

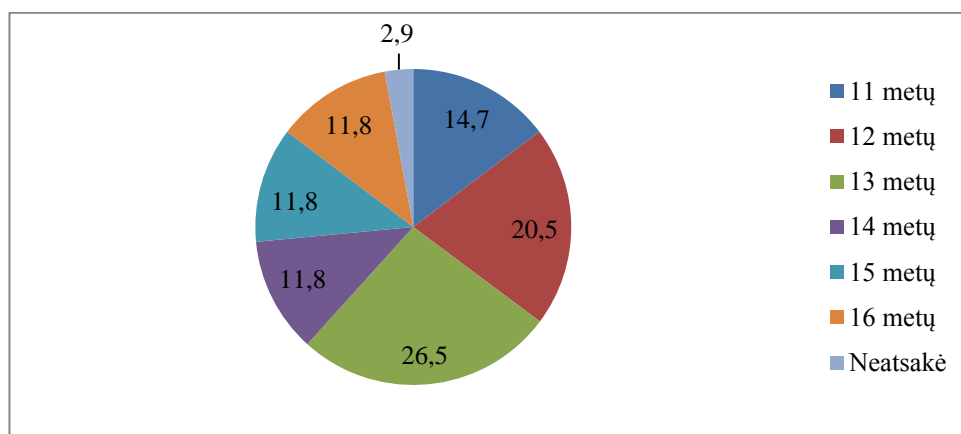
Mokiniai turėjo nurodyti savo gyvenamąją vietą. Daugiausia jų gyvena miestelyje (23 mokiniai arba 67,6 proc.) ir mieste (10 mokinių arba 29,4 proc.). 1 mokinys (3 proc.) gyvena viensėdyje (1 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

1 pav. Neringos sav. mokinių pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą (proc.)

Tyrimo dalyvavusių mokinių amžius svyravo nuo 11 iki 16 metų, 2,9 proc. mokinių nenurodė savo amžiaus. Amžiaus vidurkis – 13,5 metų. Daugiausia apklausta 13 metų amžiaus mokinių (26,5 proc.), mažiausiai – 14, 15 ir 16 metų mokinių (po 11,8 proc.) (2 pav.).

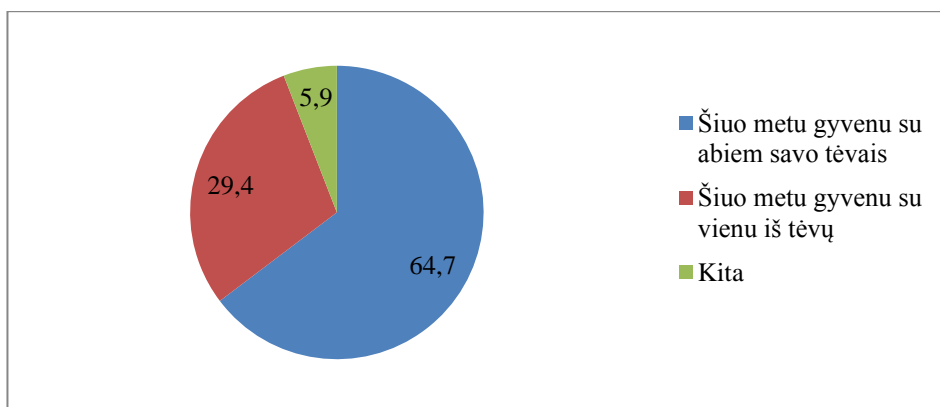
Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

2 pav. Neringos sav. mokinių pasiskirstymas pagal amžių (proc.)

Mokinių buvo klausiama, koks jų ūgis ir svoris. Apklaustųjų, kurie atsakė į šiuos klausimus, ūgio vidurkis yra 145,8 cm, svorio vidurkis – 55,5 kg. Savo ūgio nenurodė 20,6 proc. mokinių, svorio – 32,4 proc. mokinių.

Mokiniai turėjo nurodyti savo tautybę. Beveik visi apklaustieji nurodė, kad yra lietuviai (97,1 proc.), 2,9 proc. – rusai. Visų apklaustųjų namuose yra kalbama lietuviškai (100 proc.), iš jų lietuvių ir rusų kalbas vartoja 5 mokiniai (14,7 proc.).

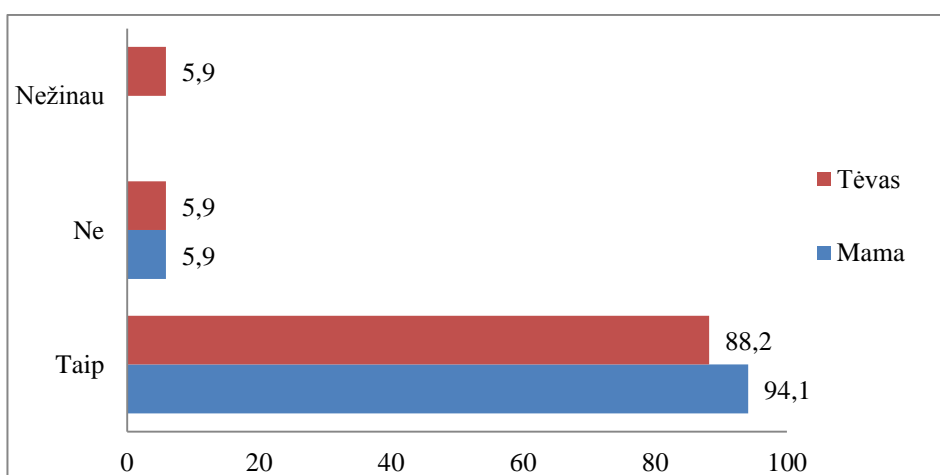
Mokiniai buvo klausiami apie savo šeimos padėtį. Didžioji dalis mokinių (64,7 proc.) nurodė, kad gyvena su abiem tėvais (3 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

3 pav. Neringos sav. mokinių pasiskirstymas pagal šeimyninę padėtį (proc.)

Mokinių buvo klausiama apie tėvų užimtumą. Didžioji dalis mokinių nurodė, kad jų tėvas ir mama turi darbus (atitinkamai 88,2 ir 94,1 proc.) (4 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

4 pav. Neringos sav. mokinių tėvų užimtumas (proc.)

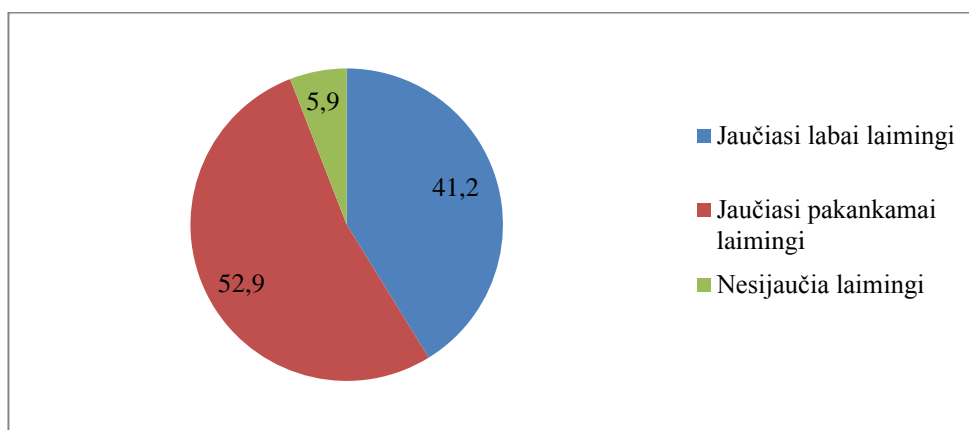
Mokiniams buvo pateikti klausimai apie jų šeimų socioekonominę padėtį. 55,9 proc. mokinių nurodė, kad kasdien turi kišenpinigių. 50 proc. mokinių turi savo atskirą kambarį. 55,9

proc. mokinių namuose yra indaplovės. Du arba daugiau vonios ar dušo kambarių savo namuose turi 23,5 proc. mokinių, vieną – 76,5 proc., tokių mokinių, kurie neturėtų nė vieno nebuvo. Bent vieną automobilį turi 82,4 proc. mokinių tėvų. Didžioji dalis apklaustųjų namuos turi 2 arba 3 ir daugiau kompiuterius (po 41,1 proc.).

2. Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo rodikliai

2.1. Sveikatos vertinimas ir laimingumas

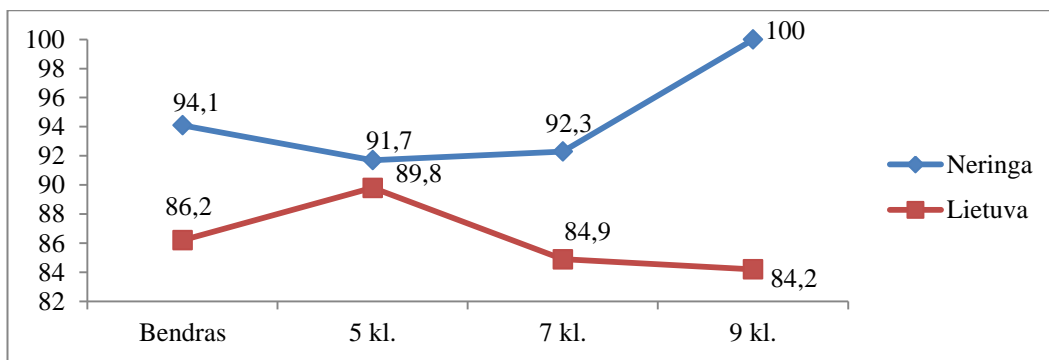
Klaipėdos miesto savivaldybės mokiniai buvo klausiami apie savo sveikatos vertinimą ir laimingumą. 52,9 proc. vaikų atsakė, kad jaučiasi pakankamai laimingi, 41,2 proc. mokinių jaučiasi labai laimingi. 5,2 proc. mokinių prisipažino, kad nesijaučia laimingais, vaikų, kurie būtų pažymėję, kad yra visiškai nelaimingi nebuvo (5 pav.). Daugiau berniukų negu mergaičių jaučiasi labai laimingi (atitinkamai 50 proc. ir 33,3 proc.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

5 pav. Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų laimingumo vertinimas (proc.)

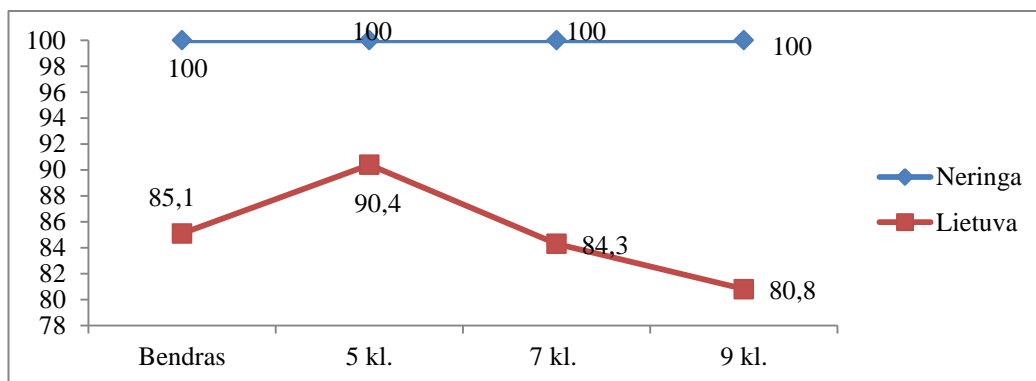
Lyginant Neringos ir Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikų laimingumo vertinimą, matome, kad labai ir pakakamai laimingų mokinių dalis Neringoje yra didesnė už Lietuvos vidurkį. Pačiais laimingiausiais Neringoje jaučiasi 9 kl. mokiniai – 100 proc., o Lietuvoje 5 kl. mokiniai – 89,8 proc. (6 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

6 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi labai laimingi arba pakankamai laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą, dalis (proc.)

Vaikai turėjo apibūdinti savo sveikatą. Kad yra puikios sveikatos teigė 35,3 proc., geros – 64,7 proc., vaikų, kurie teigtų, kad yra patenkinamos ar blogos sveikatos nebuvo. Lietuvoje geriausiai savo sveikatą vertina 5 kl. mokiniai, o Neringoje visos klasės savo sveikatą įvertino vienodai gerai (7 pav.).

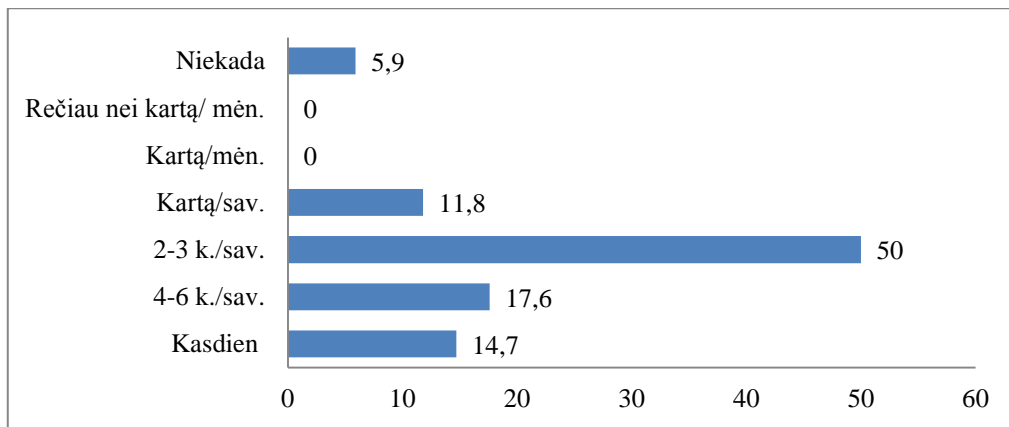
Šaltinis: Higienos institutas

7 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina puikiai arba gerai, dalis (proc.)

2.2. Sveikatos elgsena

2.2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis

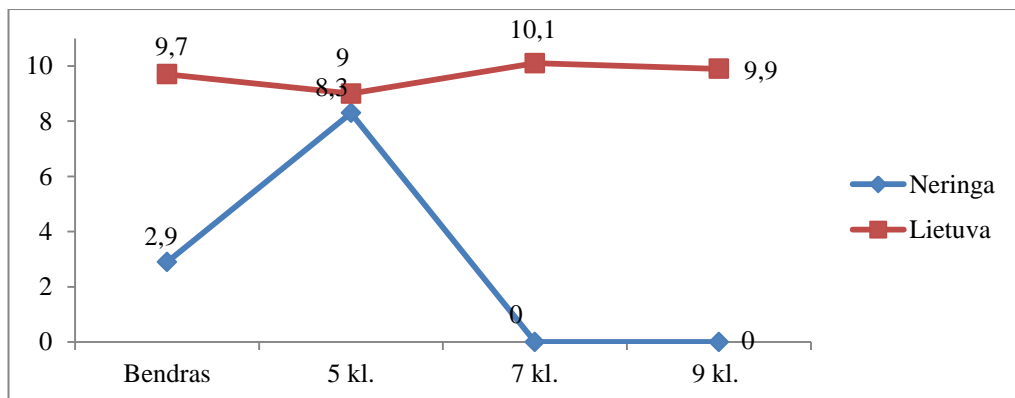
Neringoje 14,7 proc. vaikų nurodė, kad kasdien, ne pamokų metu, laisvalaikiu mankština ir sportuoja taip, kad suprakaituotų, padažnėtų kvėpavimas. Kasdien, ne pamokų metu, mankština daugiau berniukų nei mergaičių (atitinkamai 18,8 proc. ir 11,1 proc.). 4-6 k./sav. laisvalaikiu, mankština ir sportuoja taip, kad suprakaituotų, padažnėtų kvėpavimas – 17,6 proc., 2-3 k./sav. – 50 proc., kartą/sav. – 11,8 mokinių. Niekada nesimankština ir nesportuoja ne pamokų metu 5,9 proc. mokinių (8 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

8 pav. *Kaip dažnai vaikai ne pamokų metu, laisvalaikiu, mankština ir sportuoja taip, kad suprakaituotų, padažnėtų kvėpavimas (proc.)*

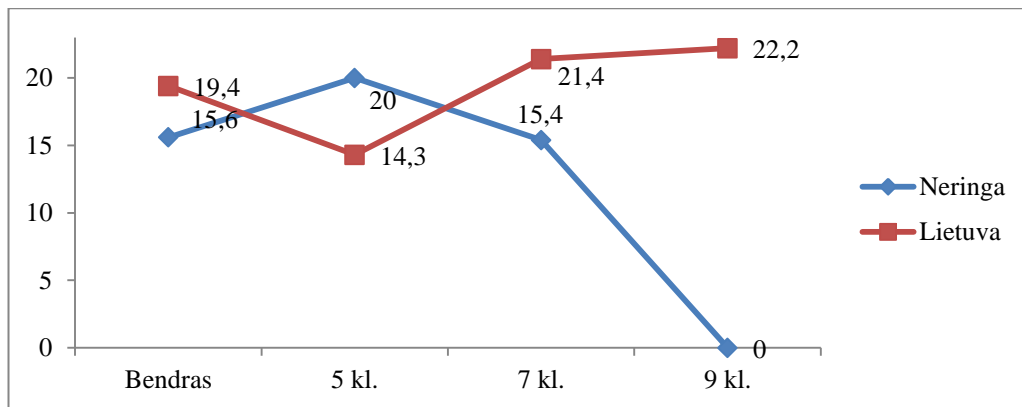
Lyginant Lietuvos vidurkį su Neringos, matome, kad fiziškai aktyvių vaikų skaičius, kurie kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau, Neringoje yra daugiau nei 3 kartus mažesnis (atitinkamai 9,7 proc. ir 2,9 proc.). Neringoje tarp 7 ir 9 kl. mokinių nėra tokių, kurie kasdien ne pamokų metu sportuotų apie 60 min ar ilgiau (9 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

9 pav. *Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau, dalis (proc.)*

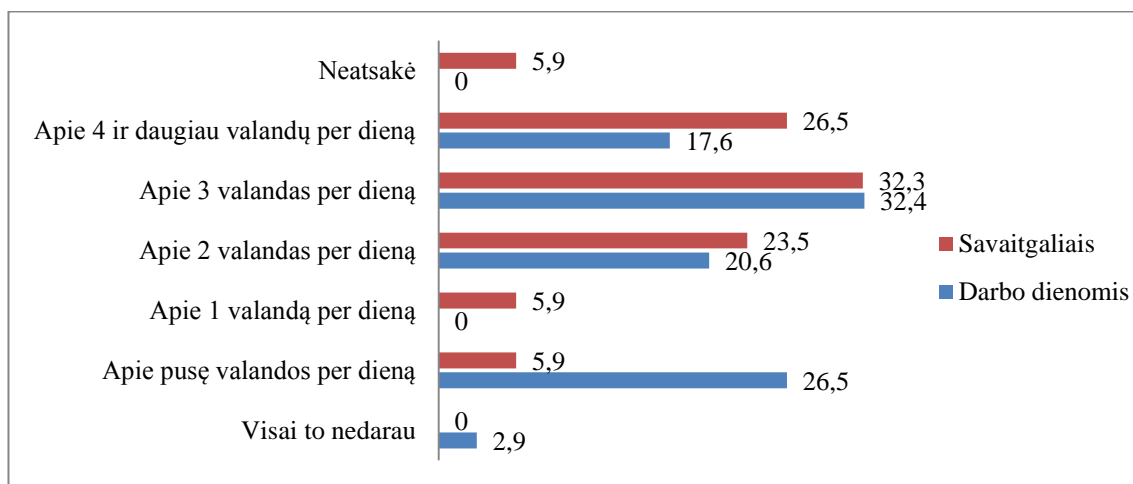
Lyginant Neringos ir Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikus, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną žiūri televizorių, žaidžia kompiuteriu, matome, kad Lietuvoje didžiausia dalis yra tarp 9 kl. (22,2 proc.), o Neringoje tarp 5 kl. mokinių (20 proc.) (10 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

10 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną žiūri televizorių, žaidžia kompiuteriu, dalis (proc.)

Darbo dieną apie 4 val. ir daugiau TV žiūri, naudojami kompiuteriu, išmaniaisiais telefonais 17,6 proc. mokinių, apie 3 val. trečdalis mokinių, apie 2 val. – 20,6 proc. mokinių, apie pusę valandos – 26,5 proc. Visai to nedaro 2,9 proc. mokinių. Savaitgaliais apie 4 val. ir daugiau TV žiūri, naudojami kompiuteriu, išmaniaisiais telefonais 26,5 proc. mokinių, apie 3 val. trečdalis mokinių, apie 2 val. – 23,5 proc. mokinių, apie 1 val. – 5,9 proc., apie pusę valandos – 5,9 proc. Visai to savaitgaliais nedaranti mokinių nebuvo (11 pav.).

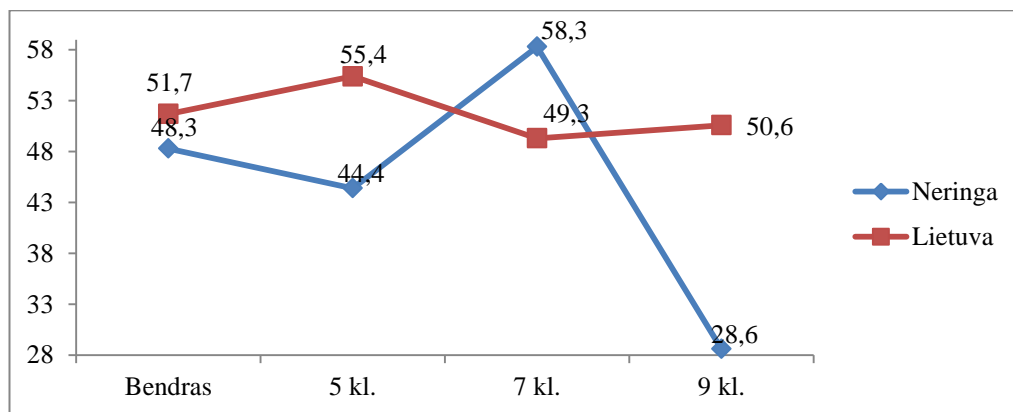
Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

11 pav. Kiek vidutiniškai laiko per darbo dieną/savaitgalį žiūri TV, naudojami kompiuteriu, išmaniaisiais telefonais (proc.)

2.2.2. Mitybos įpročiai bei burnos higiena

Mokinių buvo klausiama, kaip dažnai jie pusryčiauja darbo dienomis ir savaitgaliais. Beveik pusė apklaustųjų (47,1 proc.) teigė, kad darbo dienomis pusryčiauja kasdien, tačiau

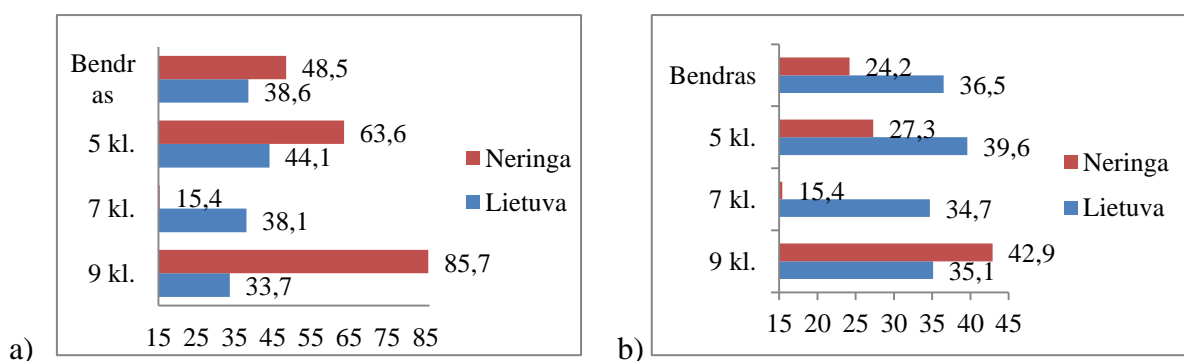
gana didelė dalis yra nepusryčiaujančių nei karto (35,3 proc.). Savaitgaliais didžioji dalis apklaustųjų (79,4) teigė pusryčiaujantys abu rytus, nepusryčiaujančių nei vieną iš savaitgalio rytų nebuvo (10 pav). Lyginant Neringos ir Lietuvos duomenis matome, kad Neringoje didžiausia dalis pusryčiaujančių yra tarp 7 kl. (58,3), o Lietuvoje tarp 5 kl. mokinių (55,4 proc.) (12 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

12 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kasdien valgančių pusryčius, dalis (proc.)

Paklausus vaikų, kaip dažnai valgo vaisius ir daržoves, tokių, kurie mažiausiai po kelis kartus kasdien valgo vaisius buvo 29,4 proc., daržoves – 14,7 proc. 5-6 d. per sav. vaisius valgo 20,6 proc. mokinių, daržoves – 25,3 proc. mokinių. Lygintas Neringos ir Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikų vaisių ir daržovių vartojimas bent kartą per dieną. Daugiausiai vaisių Neringoje vartoja 9 kl. (85,7 proc.), o Lietuvoje 5 kl. mokiniai (44,1 proc.). Dažniausiai daržoves Neringoje taip pat vartoja 9 kl. (42,8 proc.), o Lietuvoje 5 kl. mokiniai (39,6 proc.) (13 pav.).

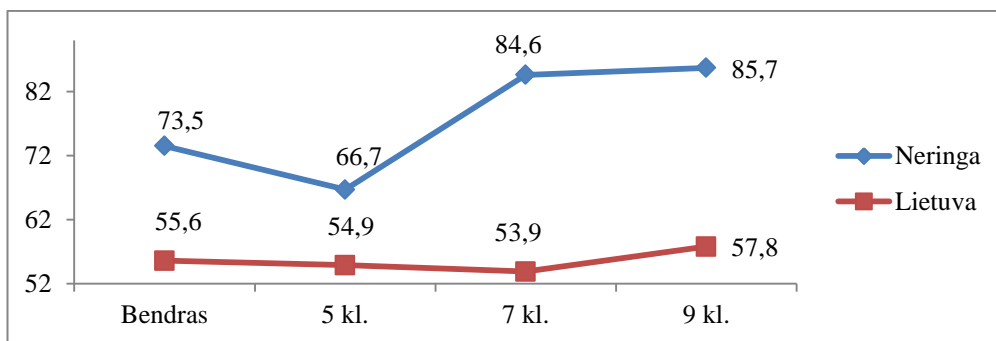
Šaltinis: Higienos institutas

13 pav. a) Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisių, dalis (proc.)

b) Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržovių, dalis (proc.)

Paklausus vaikų, kaip dažnai valosi dantis šepetėliu ir pasta, paaiškėjo, kad dažniau nei kartą per dieną 73,5 proc., o kartą per dieną 26,5 proc. apklaustųjų. Iš 14 pav. matyti, kad Neringoje dažniausiai dantis valosi 9 kl. (85,7), o rečiausiai – 5 kl. mokiniai (66,7 proc.).

Lietuvoje taip pat dažniausiai dantis valosi 9 kl. (57.8 proc.), o rečiausiai – 7 kl. mokiniai (53,9 proc.) (14 pav.).

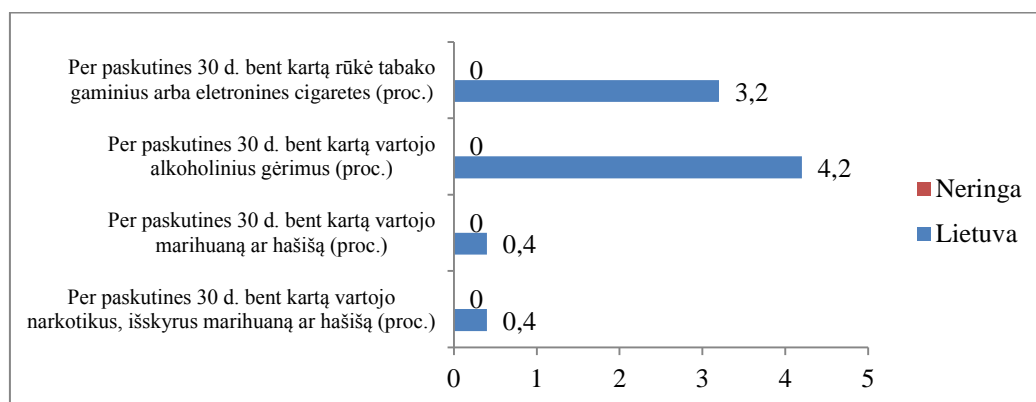

Šaltinis: Higienos institutas

14 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną, dalis (proc.)

2.3. Rizikingas elgesys

Analizuojant 2016 m. atlikto tyrimo duomenis apie psichotropinių medžiagų vartojimą Neringoje ir Lietuvoje tarp 5 klasių mokinių, matome, kad Neringoje nei viena iš 15 pav. patektų psichotropinių medžiagų nebuvo vartojama. Tačiau Lietuvoje per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė tabako gaminius arba elektronines cigaretes 3,2 proc. apklausos dalyvių, vartojo alkoholinius gėrimus – 4,2 proc., vartojo marihuaną ar hašišą – 0,4 proc., vartojo narkotikus, išskyrus marihuaną ar hašišą – 0,4 proc. (15 pav.).

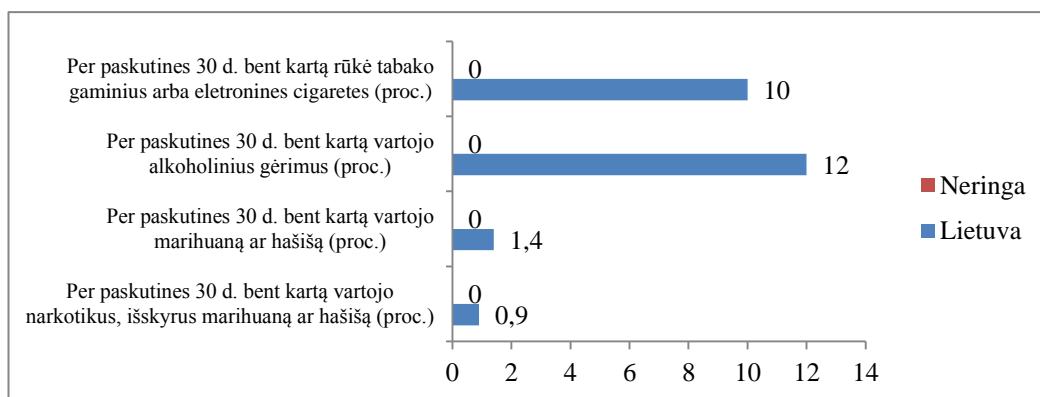

Šaltinis: Higienos institutas

15 pav. 5 kl. mokinių psichotropinių medžiagų vartojimas per paskutines 30 d. (proc.)

Lyginant psichotropinių medžiagų vartojimą Neringoje ir Lietuvoje tarp 7 klasių mokinių, matome, kad Neringoje nei viena iš 16 pav. patektų psichotropinių medžiagų nebuvo vartojama. Tačiau Lietuvoje per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė tabako gaminius arba

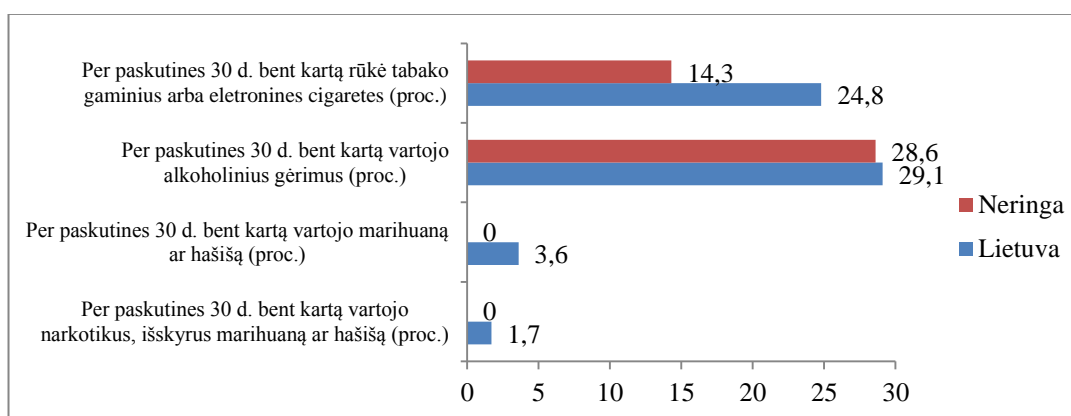
elektronines cigaretetes 10 proc. apklausos dalyvių, vartojo alkoholinius gėrimus – 12 proc., vartojo marihuaną ar hašišą – 1,4 proc., vartojo narkotikus, išskyrus marihuaną ar hašišą – 0,9 proc. (16 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

16 pav. 7 kl. mokinių psichotropinių medžiagų vartojimas per paskutines 30 d. (proc.)

Lyginant psichotropinių medžiagų vartojimą Neringoje ir Lietuvoje tarp 9 klasių mokinių, matome, kad per paskutines 30 d. Neringoje nebuvo vartojama marihuana ar hašišas bei kiti narkotikai, išskyrus marihuaną ir hašišą, priešingai nei Lietuvoje (atitinkamai 3,6 proc. ir 1,7 proc.). Tačiau per paskutines 30 d. tiek Neringoje (14,3 proc.), tiek Lietuvoje (24,8 proc.) buvo rūkiusių tabako gaminius ar elektronines cigaretes. Taip pat per paskutines 30 d. Neringoje (28,6 proc.) ir Lietuvoje (29,1 proc.) buvo mokinių bent kartą vartojusių alkoholinius gėrimus (17 pav.).

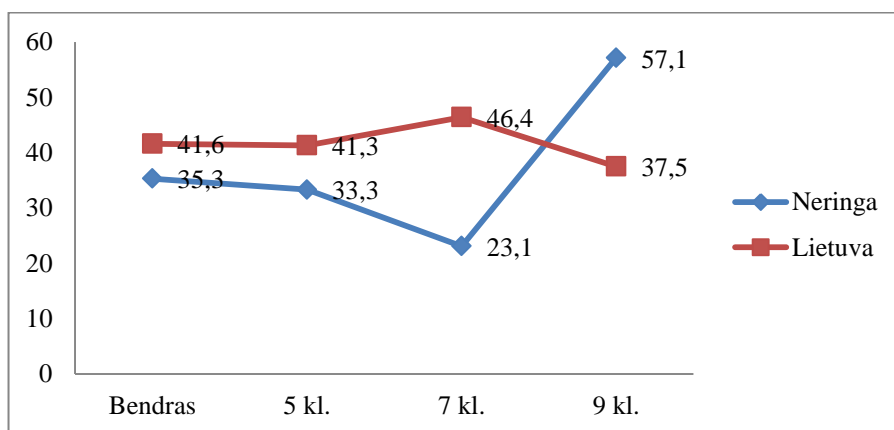

Šaltinis: Higienos institutas

17 pav. 9 kl. mokinių psichotropinių medžiagų vartojimas per paskutines 30 d. (proc.)

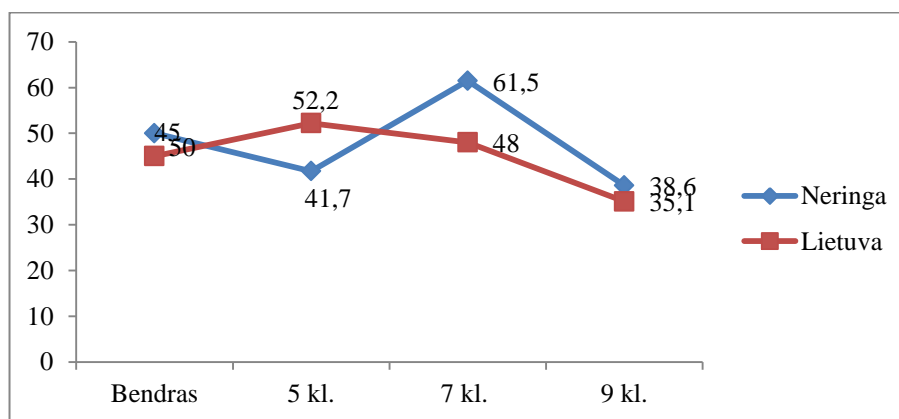
2.4. Patyčios

Paklausus Neringos mokinių apie patyčias, 64,7 proc. atsakė, kad nesityčiojo iš kitų mokinių per paskutinius du mėn. ir 50 proc. atsakė, kad nepatyrė patyčių. 29,4 proc. prisipažino, kad vieną ar du kartus per paskutinius du mėnesius tyčiojosi iš kitų mokinių, 38,3 proc. mokinių patyčias patyrė 1-2 kartus, 8,8 proc. apklaustųjų patyčias patyrė 2-3 kartus per mėnesį. Mokinių, kurie iš kitų tyčiojosi 2-3 kartus per mėnesį, buvo 2,9 proc. Maždaug kartą per savaitę patyčias patyrė ir tyčiojosi iš kitų po 2,9 proc. mokinių. Neringoje daugiau mergaičių nei berniukų tyčiojosi iš kitų (atitinkamai 44,4 proc. ir 25 proc.). Patyčias Neringoje dažniau patiria berniukai nei mergaitės (atitinkamai 56,3 proc. ir 44,4 proc.). Lyginant patyčias tarp Neringos ir Lietuvos moksleivių, matome, kad vaikų, kurie patys tyčiojasi Neringoje yra daugiausia tarp 9 kl. (57,1 proc.), o Lietuvoje tarp 7 kl. moksleivių (46,4 proc.) (18 pav.). Vaikų, kurie patiria patyčias Neringoje daugiausiai tarp 7 kl. (61,5 proc.), o Lietuvoje tarp 5 kl. moksleivių (52,2 proc.) (18 ir 19 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

18 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų vaikų per paskutinius du mėnesius, dalis (proc.)

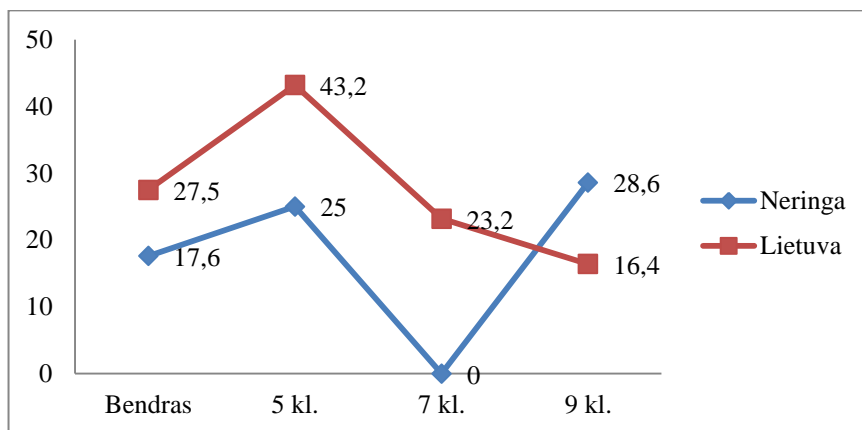

Šaltinis: Higienos institutas

19 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi per paskutinius du mėnesius, dalis (proc.)

2.5. Saugus elgesys kelyje

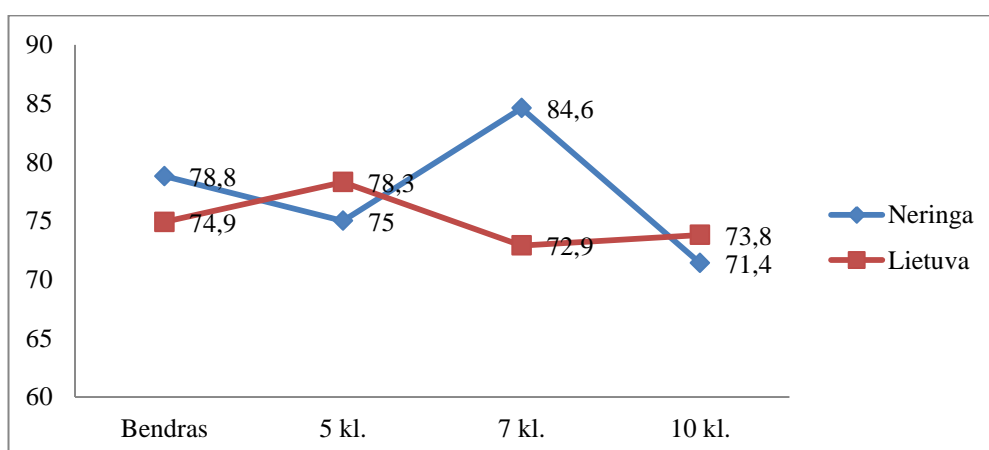
Tyrimo metu buvo domimasi, kiek yra mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiuoju paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus. Iš 20 pav. matyti, kad Lietuvoje (27,5 proc.) vaikų atšvaitų nešiojimas yra labiau paplitęs nei Neringoje (17,6 proc.). Tačiau Neringoje (28,6 proc.) yra beveik du kartus daugiau 9 kl. mokinių nešiojančių atšvaitus nei Lietuvoje (16,4 proc.).

Šaltinis: Higienos institutas

20 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiuoju paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, dalis (proc.)

Taip pat vaikų buvo klausta, ar važiuodami automobilyje visada segi saugos diržą. Kaip matome iš 21 pav. Neringoje (78,8 proc.) yra nežymiai didesnė dalis vaikų nei Lietuvoje (74,9 proc.), kuri visada segi saugos diržą. Ryškiausi skirtumai pastebimi tarp Neringos (84,6 proc.) ir Lietuvos (72,9 proc.) 7 k.l mokinių saugos diržų segėjimo automobilyje.

Šaltinis: Higienos institutas

21 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobilyje, dalis (proc.)

2.6. Prevencinės programos mokykloje

2016 m. gyvensenos tyrimo metu mokinių buvo klausiama, ar jų mokyklose skiriama pakankamai dėmesio sveikos gyvensenos pagrindams. Neringoje didžioji dalis apklaustųjų atsakė, kad apie gyvensenos pagrindus jų mokykloje kalbama pakankamai. Kad pakankamai skiriama dėmesio sveikai gyvensenai atsakė 79,5 proc. mokinių, fiziniam aktyvumui – 79,4 proc., mitybos įpročiams – 53 proc., rūkymo prevencijai – 41,2 proc., alkoholio prevencijai – 38,2 proc., narkotikų prevencijai – 35,3 proc. Trečdalis apklaustųjų atsakė, kad mokykloje mitybos įpročiams skiriama per mažai dėmesio. Apie ketvirtadalis mokinių mano, kad per mažai dėmesio yra skiriama rūkymo ir narkotikų prevencijai, 20,6 proc. – alkoholio prevencijai, 17,7 proc. – fiziniam aktyvumui, 8,8 proc. – sveikai gyvensenai.

1 lentelė. Mokinių nuomonė apie mokyklos skiriamą dėmesį sveikos gyvensenos pagrindams

	Per daug	Pakankamai	Per mažai	Nežinau	Neatsakė
Sveika gyvensena	-	79,5	8,8	8,8	2,9
Fizinis aktyvumas	-	79,4	17,7	2,9	-
Mitybos įpročiai	2,9	53	32,4	8,8	2,9
Rūkymo prevencija	17,6	41,2	26,5	14,7	-
Alkoholio prevencija	23,5	38,2	20,6	17,7	-
Narkotikų prevencija	20,6	35,3	23,5	20,6	-

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

Sveikatos vertinimas ir laimingumas

Neringoje daugiau negu trečdalis vaikų jaučiasi labai laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą. Daugiau kaip pusė mokinių jaučiasi pakankamai laimingi. 5,9 proc. vaikų prisipažino, kad nesijaučia laimingais.

64,7 proc. vaikų mano, kad jų sveikata yra gera, 35,3 proc. – kad puiki. Vaikų, kurie teigtų, kad yra patenkinamos ar blogos sveikatos nebuvo.

- Daugiau berniukų negu mergaičių jaučiasi labai laimingais (atitinkamai 50 proc. ir 11,1 proc.).
- Pačiais lamingiausiais Neringoje jaučiasi 9 kl. mokiniai (100 proc.)
- Neringoje visos klasės savo sveikatą įvertino puikiai arba gerai.

Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis

Neringoje kasdien, ne pamokų metu, sportuoja ir mankština 14,7 proc., mažiausiai keturis kartus per savaitę sportuoja beveik penktadalis mokinių. Mažiausiai du kartus sportuoja pusė apklaustųjų, bent kartą per savaitę 11,8 proc.

- Neringoje kasdien, ne pamokų metu, mankština daugiau berniukų nei mergaičių (atitinkamai 18,8 proc. ir 11,1 proc.).
- Kasdien Neringoje, apie 60 min ir ilgiau sportuoja tik penktokai, tarp septintokų ir devintokų tokių vaikų nepasitaikė.
- Vaikų, kurie kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau Lietuvoje yra daugiau nei Neringoje.

Paklausus Neringos mokinių, kiek vidutiniškai laiko laisvalaikiu žiūri TV, naudojami kompiuteriu, išmaniaisiais telefonais, nustatyta, kad darbo dieną apie 4 val. šiems užsiėmimams skiria 17,6 proc. mokinių, apie 3 val. trečdalis mokinių, apie 2 val. – 20,6 proc. mokinių, apie pusę valandos – 26,5 proc. Visai to nedaro 2,9 proc. mokinių. Savaitgaliais apie 4 val. ir daugiau TV žiūri, naudojami kompiuteriu, išmaniaisiais telefonais 26,5 proc. mokinių, apie 3 val. trečdalis mokinių, apie 2 val. – 23,5 proc. mokinių, apie 1 val. – 5,9 proc., apie pusę valandos – 5,9 proc. Visai to savaitgaliais nedarančių mokinių nebuvo.

Mityba ir burnos higiena

Darbo dienomis, kai eina į mokyklą, pusryčiauja beveik pusė Neringos mokinių. Pusryčių eidami į mokyklą nevalgo 35,3 proc. mokinių.

- Abi savaitgalio dienas pusryčius valgo 79,4 proc. mokinių.
- Neringoje dažniausiai pusryčius valgo septintokai.
- Lietuvoje yra didesnė dalis mokyklinio amžiaus vaikų kasdien valgančių pusryčius nei Neringoje (atitinkamai 51,7 proc. ir 48,3 proc.)
- Beveik pusė Neringos mokinių vaisius valgo bent kartą per dieną.
- Daržoves mažiausiai po kartą kasdien valgo beveik ketvirtadalis mokinių.
- Dažniausiai vaisius ir daržoves bent po kartą kasdien valgo devintų klasių mokiniai.
- Vaikų, kurie kasdien suvalgo bent po vieną vaisių Lietuvoje yra mažiau nei Neringoje (atitinkamai 38,6 proc. ir 48,5 proc.), o vaikų suvalgančių bent po vieną daržovę per dieną Lietuvoje yra daugiau nei Neringoje (atitinkamai 36,5 proc. ir 24,2 proc.).
- Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną Neringoje yra gerokai didesnė dalis nei Lietuvoje (atitinkamai 73,5 proc. ir 55,6 proc.).

- Tiek Neringoje, tiek Lietuvoje dantis dažniau nei kartą per dieną valosi 9 kl. mokinių (atitinkamai 85,7 proc. ir 57,8 proc.). Dantis besivalančių dažniau nei kartą per dieną mažiausia dalis Neringoje yra tarp 5 kl. mokinių (66,7 proc.), o Lietuvoje tarp – 7 kl. mokinių (53,9 proc.).

Rizikingas elgesys

Neringoje per paskutines 30 d. 5 ir 7 kl. mokiniai nevartojo alkoholinių gėrimų, marihuanos ir hašišo bei kitų narkotikų, taip pat nerūkė tabako gaminių arba elektroninių cigarečių. Tačiau 9 kl. mokiniai per paskutines 30 d. rūkė tabako gaminius ar elektronines cigaretes, vartojo alkoholinius gėrimus.

- Lyginant tabako gaminių vartojimą per paskutines 30 d. tarp 9 kl. mokinių, išryškėja, kad Neringoje vartojama mažiau nei Lietuvoje (atitinkamai 14,3 proc. ir 24,8 proc.).
- Beveik kas trečias Neringos bei Lietuvos 9 kl. mokinys per paskutines 30 d. vartojo alkoholinius gėrimus.

Patyčios

Daugiau negu pusė Neringos mokinių per paskutinius du mėnesius nesityčiojo iš kitų mokinių taip pat pusė mokinių patys nepatyrė patyčių iš kitų. Beveik trečdalis mokinių prisipažino, kad vieną ar du kartus per paskutinius du mėnesius tyčiojosi iš kitų mokinių, o daugiau nei trečdalis mokinių prisipažino, kad vieną, du kartus iš jų pačių tyčiojosi kiti mokiniai.

- Mergaičių, kurios per paskutinius du mėnesius tyčiojosi iš kitų mokinių, buvo daugiau negu berniukų.
- Berniukų, kurie per paskutinius du mėnesius patyrė patyčias, buvo daugiau negu mergaičių.
- Septintokų buvo mažiausiai, palyginus su penktokais ir devintokais, kurie tyčiojosi iš kitų mokinių per paskutinius du mėnesius.
- Mažiausiai patyčių patiria devintokai lyginant su penktokais ir septintokais.
- Lyginant su Lietuva, Neringoje yra mažesnė dalis vaikų, kurie patys tyčiojasi iš kitų vaikų (atitinkamai 41,6 proc. ir 35,5 proc.), bet didesnė iš kurių tyčiojosi per paskutinius du mėnesius (atitinkamai 45 proc. ir 50 proc.).

Saugumas kelyje

Neringoje visada važiuojant automobiliu saugos diržus segi 78,8 proc. mokiniai. Atšvaitų nešiojimas vangus – tik 17,6 proc. mokinių visada juos nešioja tamsiu paros metu.

- Neringoje tamsiu paros metu atšvaitus dažniausiai nešioja 9 kl. mokiniai.
- Neringoje yra mažesnė dalis vaikų, kurie visada tamsiuoju paros metu nešioja atšvaitus lyginant su Lietuva (atitinkamai 17,6 proc. ir 27,5 proc.).
- Saugos diržus Neringoje dažniausiai segi 7 kl. mokiniai (84,6 proc.).
- Neringoje yra didesnė dalis vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobilyje lyginant su Lietuva (atitinkamai 78,8 proc. ir 74,9 proc.).

Preveninės programos mokykloje

Neringoje didžioji dalis apklaustųjų teigia, kad pakankamai dėmesio skiriama sveikai gyvensenai (79,5 proc.), fiziniam aktyvumui – 79,4 proc., mitybos įpročiams – 53 proc., rūkymo prevencijai – 41,2 proc., alkoholio prevencijai – 38,2 proc., narkotikų prevencijai – 35,3 proc. Trečdalis apklaustųjų atsakė, kad mokykloje mitybos įpročiams skiriama per mažai dėmesio. Apie ketvirtadalis mokinių mano, kad per mažai dėmesio yra skiriama rūkimo ir narkotikų prevencijai, 20,6 proc. – alkoholio prevencijai, 17,7 proc. – fiziniam aktyvumui, 8,8 proc. – sveikai gyvensenai.